

SÚČASNÉ TRENDY REGIONÁLNEHO ROZVOJA SLOVENSKA

Current trends of regional development in Slovakia

GABRIEL ZUBRICZKÝ

Katedra region. geografie, ochrany a plán. krajiny, | Depart. of Reg. Geogr., Landscape Prot. and Planning
Prírodovedecká fakulta | Faculty of Natural Sciences
Univerzita Komenského v Bratislave | Comenius University in Bratislava
✉ *Ilkovičova 6, 842 15 Bratislava, Slovak Republic*
E-mail: gabriel.zubriczky@uniba.sk

Anotácia

Cieľom príspevku je zmapovať súčasný stav regionálnej diferenciacie Slovenska a upozorniť na hlavné trendy regionálneho rozvoja. Hlavnou využitou metódou príspevku je percepčná analýza. Príspevok sleduje dva rozmery regionálnej diferenciacie Slovenska. V prvom rade potvrdzuje fakt, že Slovensko je stále krajinou dvoch nodálnych celkov s centrami v Bratislave a Košiciach, zároveň ale zdôrazňuje zväčšovanie nodálneho priestoru Bratislavy na úkor Košíc. V druhom rade sa príspevok snaží poukázať na fakt, že Slovensko smeruje k modelu krajiny s veľkými regionálnymi disparitami. Na jednej strane je tu ekonomicky rozvinutý západ a severozápad krajiny a na druhej strane čoraz chudobnejší juh a východ územia. Výsledkom práce je zhodnotenie súčasného regionálneho rozvoja Slovenska. Príspevok ponúka úvahy o ďalšej regionálnej diferenciacii Slovenska.

Kľúčové slová

regióny, regionálny rozvoj Slovenska, regionálne disparity

Annotation

The aim of the paper is to map the current state of regional differentiation in Slovakia and to highlight the main trends of regional development. The main contribution method used is perceptual analysis. The paper follows two dimensions of regional differentiation of Slovakia. First of all, it confirms the fact that Slovakia is still a country of two nodal units with centers in Bratislava and Košice, but at the same time emphasizes the increase in the nodal space of Bratislava at the expense of Košice. Secondly, the paper tries to point out that Slovakia is moving towards a model of a country with large regional disparities. On the one hand, there is an economically developed west and northwest of the country, and on the other hand, an increasingly poor south and east of the territory. The result of this work is the evaluation of the current regional development of Slovakia. The paper offers reflections on further regional differentiation of Slovakia.

Key words

regions, regional development of Slovakia, regional disparities

JEL classification: R11, R58

1. Úvod

Úvodom by sme mohli predstaviť hlavné vývojové etapy teórií regionálneho rozvoja a regionálnej politiky. V prvej polovici 20. storočia prevládala neoklasický prístup, ktorý preferoval teóriu regionálnej rovnováhy. Základnou koncepciou daného prístupu bolo zvyšovanie mobility pracovných síl, teda model – robotníci za prácou. Po druhej svetovej vojne, najmä v rokoch 1950 až 1975 prevládol keynesiánsky prístup. Ten bol založený na teórii regionálnej nerovnováhy, teórii kumulatívnych príčin, teórii pólov rastu. Bol opakom neoklasického prístupu, ponúkal model - práca za robotníkmi. K realizácii modelu mali prispieť nástroje podporujúce príliv investícií zo súkromného aj verejného sektoru do problémových, ekonomicky poddimenzovaných regiónov. V 70- tých rokoch 20. storočia sa rozšíril neomarxistický prístup, ktorý operoval s teóriou regionálnej nerovnováhy. Jeho princípy sa prakticky dali použiť v bývalých socialistických krajinách.

V daných krajinách bola snaha o zjemňovanie regionálnych rozdielov. V niektorých krajinách sa to celkom darilo, avšak za cenu straty ekonomickej výkonnosti a zníženia konkurencieschopnosti v medzinárodnom merítku. V